

Konverentsi Documentation – Past, Present, Future kokkuvõte

25 - 29.09.2017, Tbilisi, Gruusia

ICOM -CIDOC , peakorraldaja ICOM Gruusia Rahvuskomitee

<http://www.cidoc2017.com/432827308>

2017 aasta ICOM-CIDOC aastakonverents toimus Gruusias Tbilisis. Osavõtjaid oli veidi üle saja, seega mitte just väga rahvarohke, kuid erinevaid maid oli esindatud üle maakera (Austraalia, Brasiilia, USA, Haiti, Jaapan, Iraan, India, Euroopa, mitu Aafrika riiki jne.) Tore on tõdeda, et dokumenteerimistöö eri riikides on pidevas arengus ja uuenemas kiiremini kui kunagi varem. Mitmed probleemid on ühised, vaatamata sellele, et lähtekohad on erinevad. Arutelud olid elavad ja põnevad, mistõttu pean enda jaoks osalemist konverentsil igati edukaks ja arendavaks.

Koos Kadri Nigulasega Kultuuriminister esinesime konverentsil ettekandega, Web-based documentation system – new opportunities for documenting museum objects, see tõstatas küsimusi ja arutelu kolleegide seas. Heameel on tõdeda, et Eestis kasutusel olev ühtne veebi-põhine dokumenteerimissüsteem on mõnevõrra ainulaadne. Teiste jaoks oli üllatav, kui ühtselt me Eestis suudame toimida ja uudne teema oli kogukonna kaasamistegevus dokumenteerimisprotsessi. Kõik ettekanded (st ka meie ettekanne) saavad olema kättesaadavad ICOM-CIDOC kodulehel hiljemalt novembri lõpus.

Uusi mõtteid pakkus mulle osalemine töötoas „Andmete demokratiseerimine / ‘Democratisation of Data“. Töötuba kestis terve päeva ning arutlusel olid teemad: milliseid andmeid /teavet /dokumente/ me avalikustame; millal me muudame need avalikus; kas muuseumid hoiavad liialt kiivalt kogu olemasolevat teavet endale ja avalikustavad ainult osa; mida üldse ikka võib avalikustada, kas see pärsib võimalust teenida omatulu. Üldine arvamus oli, et peaksime olema palju avatumad, kui see traditsioonilisele muuseumile kombeks. Loomulikult on siin takistus vahend (süsteem), millega töötatakse (MUIS on küll ainuke süsteem, mis kohe peale vastuvõtu kinnitamist muudab andmed avalikuks), kuid samuti tõdeti, et tihti on takistus ka muuseumitöötaja ise, kes arvab, et andmed ei ole ikka veel piisavalt kontrollitud ning seetõttu ei pea neid õigeks avalikustada. Ühtlasi tuli aruteluks tööprotsesside muutmise vajadus, sest kaasaegsed vahendid võimaldavad kogude tööd hoopis paremini optimeerida kui see oli võimalik paberil dokumenteerides. Lisaks küsimus, kes muuseumides peaks tänapäeval tegelema museaalide dokumenteerimisega. Üldine arvamus oli, et infosüsteemi peaks andmeid lisama kõik, kes tegelevad museaalidega, mitte ainult kogudes töötavad inimesed, sest tänapäevane infosüsteem võimaldab salvestada kõik muutused koos kirje lisajaga, mis tagab info kontrollimisvõimaluse. Töötuba juhtis Ms. SIMONE STOLTZ, Lecturer in Information and Media, Reinwardt Academie (NL). Kui huvi, siis tutvuta töötoa teemaga lähemalt aadressil: <http://www.cidoc2017.com/435885600>

Lisaks sellele töötoale olid omaette töögrupid veel järgmistel teemadel:

- LIDO – Lightweight Information Describing Objects: Introduction & Update

<http://www.cidoc2017.com/435885573>

- Spectrum – Collections management from basics to international implementation

<http://www.cidoc2017.com/435885521> Lisan siia lingi Collection Trust kodulehele, kus saab tutvuda SPECTRUMI uue versiooniga. <http://collectionstrust.org.uk/spectrum/spectrum-5-0/> et võrrelda oma muuseumi kogude töö korraldust rahvusvahelise kogude tööprotsesside kirjeldusega.

- Practise of CRM-based Data Integration <http://www.cidoc2017.com/435885418>

Töögruppide tegevus toimus paralleelselt ettekande sessioonidega ja kuna olen kõigi nende töögruppide tegevusutega tuttav ja arengutega kursis, siis eelistasin seekord pearõhu panna ettekannete kuulamisele. Konverentsi teema andis võimaluse vaadata ajalukku ja kuulata, kuidas on toimunud dokumenteerimissüsteemide areng teistes riikides - museaali kirjeldusvormides on ikka

üllatavalt palju ühist, mis lubab arvata, et ühtse otsingusüsteemi tegemine ei olegi nii ilmvõimatu. Lisaks puudutasid ettekanded ka nn uusi probleeme, mida tänane päev ette toob. Miks nii nimetatud, sest nii mõnigi teema püstitus oli lihtsalt vana tõde uue nurga alt. Näiteks ettekanne „.....selle kõrval, mida me teame peame me dokumenteerima ka seda mida ei tea“ Nicholas CROFTS, Patricia REYMOND (CH) (Documenting ignorance – keeping track of what we know we don't know). Kui tuletada meelde, siis juba paberil dokumenteerides oli levinud küsimärkide kasutus andmete juures, mis dokumenteerijale tundusid kahtlased või vajasisid lisauurimist. Jah, elektroonilises keskkonnas võiks mõelda samuti mingite kokkuleppeliste märkide kasutamisele, kuigi minu arust on olulisem, et see peaks olema arusaadav ka inimesel väljastpoolt muuseumi. Isiklikult olen MuIS kirjeldusõppe loengutes ikka ja jälle rõhutanud, et kirjutada täislausetena välja, kui mõni sündmus või aastaarv tundub kahtlane ja vajab lisauurimist vms – ikka nii, et lugeja sellest aru saab.

Teiseks, üks tore probleemi püstitus oli Mary Elizabeth WILLIAMS (USA) THE COMPLEXITIES OF OBLIGATION: Museums and the Documentation of Protest Art“ . Küsimuse püstitus, kes peab koguma Protest Art-i ja kuidas seda dokumenteerida, sest tihti ei ole sellisel loomingul autorit ja ka täpset valmistamise aega ei ole teda. Tegelikult on sellist materjali ju alati kogutud – seda on kogutud kui kaasaegset, hetkel toimuvat, sündmust tänaval. Samas ei ole väljaastumistel/meetingutel kasutatud plakateid jms kunagi vaadeldud, st klassifitseeritud, kui kunstiteost. Üldiselt on seda tüüpi materjal kas ajaloolises – või trükiste kogus ning fotod fotokogus.

Kuna kõiki ettekandeid siin analüüsida ei jõua siis arvan, et kõige parem on kui tutvute nendega tulevku ise. Esiialgu, seni kui need ei ole veel avalikult kättesaadavaks tehtud, lisan siia lingi konverentsi kavale, <http://123userdocs.s3-website-eu-west-1.amazonaws.com/d/a8/58/282600881634039976/616204ba-f218-44cd-ab67-5e403ab2c94a/conference+2017+new.pdf>

INFOKS:

Edastatud CIDOC sõnastike koostajate töögrupi tegevusest ülevaade ja kontaktid Sõnastaja töörühma juhile A. Aljasele.

CIDOC 2018 aastakonverents toimub Kreetal, Heraklionis. 29. sept. - 4. okt. Teema “Provenance of knowledge in the traditional sense (documentation) and in the contemporary digital interpretation (CRM)”

Jaapani delegatsioon tutvustas 25 ICOM Trienali ettevalmistusi. Koht, Kyoto; toimumisaeg 1. – 7. sept. 2019. Teema, Museums as Cultural Hubs: the Future of Tradition.